

**Hässelholms
kommun**

Likabehandlingsplan och plan
mot kränkande särbehandling och
trakasserier läsåret 17-18

T4 GRUNDSÄRSKOLA

Där alla känner att de duger som de är.

Där alla upplever trygghet.

En skola dit vi gärna går.

Upprättad 161001

Reviderad sep -17

Inledning

Sedan 1 januari 2009 regleras likabehandlingsarbetet i skolan av två regelverk:

- Diskrimineringslagen (2008:567) och skollagen (2010:800) 6 kap.

Diskrimineringslagen (2008:567)

16 § En utbildningsanordnare som avses i 14 § ska varje år upprätta en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att dels främja lika rättigheter och möjligheter för de barn, elever eller studenter som deltar i eller söker till verksamheten, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning för att förebygga och förhindra trakasserier som avses i 15 §. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som utbildningsanordnaren avser att påbörja eller genomföra under det kommande året.

En redovisning av hur de planerade åtgärderna enligt första stycket har genomförts ska tas in i efterföljande års plan Lag (2014:958).

Skollagen (2010:800), 6 kap.

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som man avses att påbörja eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolan

Samtliga som verkar och arbetar på T4-grundsärskola tar avstånd från alla former av diskriminering och kränkande behandling. All personal på skolan har ett **gemensamt ansvar** i detta arbete. Varje upplevelse av kränkande behandling ska resultera i en reaktion från de vuxna i skolan. En viktig utgångspunkt är att den enskildes upplevelse av kränkningen alltid måste tas på allvar.

Skolan ska förebygga och förhindra all form av diskriminering och kränkande behandling.

Vår likabehandlingsplan är ett levande dokument genom att vara åtgärdsinriktad och ständigt aktuell. Vår värdegrund bygger på **ansvar, trygghet och positivt tänkande** vilka är nyckelord för att skapa en skola med god lärmiljö.

Skolan skall erbjuda eleverna en trygg skoldag som genomsyras av visionen att **alla ska få bli sitt bästa**.

Med tanke på att den utbildningsverksamhet som bedrivs i våra skolor både är på träningskolenivå och grundskolenivå, är utmaningen att anpassa likabehandlingsarbetet till

dessa båda nivåer uppenbar. Häri ligger vår utmaning, men även möjlighet, då likabehandlingsarbetet skall riktas till alla elever i skolans värld.

Vi ser till att alla elever får möjlighet att delta i det förebyggande arbetet mot mobbning. Elever med begränsad förmåga att förstå abstrakta tankegångar ges verktyg för att kunna uttrycka vilja eller ovilja till olika situationer i livet, att lära sig att säga eller visa Ja/Nej genom ord, tecken, symboler och bilder.

Arbete mot exempelvis mobbning handlar lika mycket om att få de intellektuella etiska resonemangen klargjorda,

- att bygga upp varje elevs självkänsla och självständighet,
- att lära sig gränser,
- men också att få förståelsen att det är ok att säga nej till saker man inte tycker om.

Allt detta ska vi förmedla till alla våra elever. Vi anpassar budskapet till alla de olika utvecklingsnivåer vi möter och den förförståelse vi kan tänkas möta. På så vis individualiseras vårt likabehandlingsarbete.

Definitioner

Diskriminering

Diskriminering är, i sin bredaste definition, när en person eller grupp av personer gör åtskillnad mellan olika människor, inte på grund av meriter eller kvaliteter utan på grund av mer grundläggande faktum. Sådana faktum kan vara till exempel kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Kränkning

Att kränka någon är att behandla en person nedsättande i ord eller handling, eller att göra ingrepp i dennes rättigheter eller frihet. Synonymer är förödmjuka, skymfa och såra. Kränkning kan vara en brottslig handling. Att förtala eller förolämpa någon kan vara ärekränkning, och andra typer av kränkande handlingar kan vara brottsliga till exempel enligt de olika lagarna mot diskriminering.

Vision

Vi ska ha en skola som präglas av **respekt, trygghet och positivt tänkande.**

- **Där alla känner att de duger som de är.**
- **Där alla upplever trygghet.**
- **En skola dit elever och personal gärna går.**

Främjande åtgärder – förverkliga visionen

- **Visa respekt och acceptans för varandras olikheter och behov.**
Eleverna skall ges förutsättningar att utvecklas efter sina behov och förutsättningar.
Rättvist betyder inte alltid lika.
- **I samtliga relationer tillämpa ett respektfullt bemötande.**
Vuxna i alla avseenden är goda förebilder.
- **Lyssna på varandra och visa respekt för andras åsikter.**
Vi ser till att våra elever får utrymme och blir lyssnade på.
- **Se till att skolans miljö är trygg för alla; både inom- och utomhus.**
Alla elever är allas ansvar.
- **Verka för förståelse och samverkan mellan grundskola och grundsärskola**
och även mellan särskolans olika elev- och personalgrupper.
- **Skapa trygghet för personal och elever genom att delge information om hur vi arbetar tillsammans under skoldagen.**
- **Enligt denna likabehandlingsplan kontinuerligt arbeta för att motverka kränkningar, trakasserier och diskriminering.**

Vår vision genomsyrar verksamheten och präglar elevers och vuxnas agerande.

Förebyggande åtgärder – förverkliga visionen

- Att bibehålla en hög vuxentäthet med syfte att under matsals- och rastsituationer handleda och guida elever på ett sådant sätt att vi matchar elevens förmågor och utvecklingsnivå
- Genomföra förebyggande samtal och värderingsövningar med personal och elever vad gäller kränkande behandling och trakasserier.
- Genomföra gemensamma aktiviteter med grundskolan i syfte att minska klyftan mellan de två skolformerna.

I vårt dagliga arbete:

Personalen är närvarande och möter eleverna på morgonen. De tar sig tid med eleverna när de kommer. Bemötandet av eleverna är en viktig del för att eleverna skall känna sig trygga i skolan. Personalen känner in elevens dagsform och läser av signaler för att avleda och häva eventuell oro eller signaler som visar att elev mår dåligt.

Personalen skapar förutsättningar för att eleven skall få en bra dag i skolan genom att förbereda med tydlig struktur utifrån alla elevers behov. För detta arbete används flera olika sätt och metoder t ex bilder, TAKK och kroppsspråk. Genom att bekräfta eleven att man ser, hör och förstår vad de säger skapas trygghet. Det skall alltid finnas någon vuxen i närheten där eleverna vistas.

Tumme upp och tumme ner symbolerna jobbas med i alla klasser i träningskolan, vilket gör att det är kända symboler både i vardagen och i enkäter.

Öppen kommunikation i arbetslaget eller klassen varje vecka gör att vi gemensamt kan följa upp och lösa svårigheter, skapa gemensamma strategier och förhållningssätt i bemötandet.

Samtal med eleverna kring värdegrunden utefter vardagliga händelser/situationer.

Återkommande i undervisningens ämnen/ ämnesområden; exempelvis demokrati, mänskliga rättigheter och FNs arbete med bland annat barnkonventionen.

Ge personal/arbetslaget relevant kunskap om elevernas situation/ funktionsnedsättning.

Ge eleven kunskap och medvetenhet om egen funktionsnedsättning – bättre självkänedom.

Göra eleverna medvetna om andras svårigheter – ökad förståelse.

Klassråd och elevråd

Personalen är förebilder i sitt bemötande gentemot elever och varandra

Delaktighet och inflytande

Elevernas medverkan

I enkätform, Trivselbarometern, svarar eleverna på frågor om hur de trivs i skolan. I klassråd och elevråd behandlas frågor om likabehandling. Eleverna deltar i upprättandet av ordningsregler.

Vårdnadshavarnas medverkan

I enkätform, Trivselbarometern, svarar föräldrarna på frågor om hur de upplever att barnen trivs i skolan. På föräldramöte ingår information om likabehandlingsarbetet.

Resultatet av enkäten utgör underlag för **kartläggning av förbättringsområden**.

Övrig personal på skolan

Vi informerar "övrig" personal i verksamheten om vårt arbete kring likabehandlingsarbetet och de motverkande insatserna mot diskriminering och kränkande behandling. All personal som arbetar i skolan ska följa de riktlinjer och bestämmelser som återfinns i skollagen 1-2 kap samt barnkonventionen.

Kartläggning av risk- och problemområden

Kartläggning av verksamheten är det första och viktigaste steget.

När vi kartlägger vår verksamhet utifrån likabehandlingsperspektivet utgår vi från elevernas, personalens och vårdnadshavarnas perspektiv. Vi ska se till elevens hela livssituation och utifrån denna identifiera de risker, normer och värdegrunder som påverkar negativt och leder till att vår vision inte uppfylls.

När vi kartlägger verksamheten kan vi visa var risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling skulle kunna förekomma. Det hjälper oss att arbeta med mål som motverkar dessa risker.

Vi arbetar kontinuerligt med att försöka identifiera de olika riskmiljöer vi kan ha och i de fall vi uppmärksammar någon sådan plats eller situation upprättar vi en strategi för att risken ska minimeras. Detta görs genom diskussioner under elevråd samt utifrån resultatet i föregående trivselbarometer. Exempel på riskmiljöer är:

- Matsal
- Skolgård
- Cafeteria
- Kapprum/hall/dolda vinklar

Då vi arbetar med elever som ofta har en begränsad förmåga att förstå sin omgivning, förstå krav eller reagerar negativt på förändring, och att dessa kognitiva begränsningar kan ta sig uttryck i affekttillstånd med våld eller i självdestruktiva utmaningar, är vårt kartläggningsarbete beroende av förståelsen för att dessa utmanande beteenden kan komma när som helst. Vi ska vara flexibla i vårt kartläggningstänk för att kunna koppla samman varje elevs rådande förmågor till hur skolans miljö påverkar i en given situation. I riskbedömningarna ska skolan ta hänsyn till elevens kontext, det vill säga att det hela tiden finns en mängd olika faktorer som påverkar elevens agerande.

Åtgärder under läsåret 2016/17

- Utveckla introduktionen för vikarier genom assistentsamordnarna, vikarieanskaffarna och lärarna.
- Fortsatt arbete för att utveckla elevrådet både vad det gäller innehåll, struktur och dokumentation för att öka delaktigheten och förståelsen för eleverna.
- Förbereda för att Röinge gamla skola skall flytta in till T4 grundsärskola. Fortsätta vårt arbete för att med eleven i centrum skapa en samlad grundsärskola i Hässleholms kommun.
- Arbeta med tillgängligheten på skolan. Förstelärare har påbörjat arbetet med att inventera alla hjälpmedel som finns på skolan så de blir lättillgängliga vid behov.
- Påbörja en kartläggning angående tillgängligheten på skolan där vi tänker utgå från SPSM:s "värderingsverktyg för tillgänglig utbildning". Detta är ett verktyg som vi kommer att arbeta vidare med i nära samarbete med elevhälsan och arbetslagen. Tillgänglighetsmodellen utgår från vikten av samspel mellan social-, fysisk- och pedagogisk miljö för att få en individuell, likvärdig kunskapsutveckling hos eleverna.

Utvärdering av åtgärder 16/17

- Vikariesamordnarna har ändrat strategierna för att rekrytera ny timanställd personal genom att träffa enskilda intresserade personer som får information om vad det innebär att vara timanställd på T4 grundsärskola, de får en rundvandring i lokalerna och möjlighet att prova på 4 timmar i nära anslutning till första mötet.
- Elevrådet startade upp under våren -17 och hade två träffar med representanter från samtliga klasser.
- Röinge Gamla skola har nu flyttat till T4-området utifrån den plan som låg till grund.
- Under året har det satts in flera automatiska dörröppnare i våra lokaler för tillgängligheten. Det behövs ytterligare några.

En smartboard är inhandlad under läsåret, önskemål om flera finns.

- Kartläggning för tillgänglighet har enbart handlat om de mest akuta behoven som funnits t ex.
- dörröppnare
- inventering av datorer och IPAD:s för att göra en plan på behov och hur vi skall prioritera för utökning av dessa verktyg.
- Toaletter 2 st, påbörjas måndag 25/9.
- Tidshjälpmedel för alla klasser
- Utemiljö

Åtgärder under läsåret 2017/2018

- Fortsätta att utveckla introduktionen för vikarier genom assistentsamordnarna och lärarna.
- Fortsatt arbete för att utveckla elevrådet både vad det gäller innehåll, struktur och dokumentation för att öka delaktigheten och förståelsen för eleverna. En av förstelärarna har detta som sitt uppdrag detta läsår.
- Fortsatt arbeta med tillgängligheten på skolan. Vilka åtgärder behövs? Påbörja en kartläggning angående tillgängligheten på skolan där vi tänker utgå från SPSM:s ”värderingsverktyg för tillgänglig utbildning”. Detta är ett verktyg som vi kommer att arbeta vidare med i nära samarbete med elevhälsan och arbetslagen. Tillgänglighetsmodellen utgår från vikten av samspel mellan social-, fysisk- och pedagogisk miljö för att få en individuell, likvärdig kunskapsutveckling hos eleverna, bl. a. genom utveckling av digitalisering.

Handlingsplan för akuta situationer gällande kränkande behandling eller trakasserier

Hur skolan utreder åtgärddar och dokumenterar trakasserier eller kränkande behandling bland elever.

1. Ingrip och stoppa kränkning direkt när den sker!
2. Enskilda samtal med berörda parter. Dokumentera händelseförloppet som av rektor skickas till huvudmannen (separat blankett).
3. Samla in ytterligare information om händelsen från kollegor och andra aktörer i miljö.
4. Informera föräldrar.
5. Uppföljning inom två veckor då handlingsplan inrättas.

Rutiner när anställda utsätter elever för trakasserier eller kränkande behandling.

1. Ingrip och stoppa kränkningen.
2. Enskilda samtal med berörda parter tillsammans med rektor. Rektor dokumenterar händelseförloppet och skickar detta till chef för barn- och utbildningsförvaltningen (separat blankett).
3. Samla in ytterligare information om händelsen från kollegor och andra aktörer i miljön.
4. Informera föräldrar.
5. Uppföljning inom två veckor.

Hur gör jag som elev för att anmäla trakasserier eller kränkande behandling?

Prata med någon vuxen. Den vuxne har ansvar för att följa upp det inträffade via samtal och möten. Detta dokumenteras och information sker både till föräldrar samt till rektor. Rektor har sedan alltid ansvaret att föra det inträffade vidare till huvudmannen (separat blankett).

Rektor
Monica Sjörén
Mailadress: monica.sjoren@hassleholm.se
Telefonnummer: 0451-26 76 70